

HAMSUN-NYTT

Hamsun-Selskapets informasjonsblad
1/2015

Hamsun-dager på Kjerringøy 31/7 - 2/8

Til sommeren blir det altså Hamsun-dager på Kjerringøy gamle handelssted. I sju av sine romaner har Hamsun et handelssted i sentrum av handlinga. Å komme til Kjerringøy er derfor som å komme rett inn i Hamsuns nordlandske verden. I hans romaner finner vi flere detaljer som tydelig er hentet fra interiøret på Kjerringøy, hvor Hamsun oppholdt seg noen dager i 1879 da han fikk låne penger av handelsmann Erasmus B. Zahl.

Det er i år akkurat 40 år siden TV-serien "Benoni og Rosa" ble sendt første gang. Det var denne serien som for alvor løftet fram det nordnorske folkelivet som Hamsun kunne skildre med så stor sakkunnskap og med så mye burlesk humor. Programmet på Kjerringøy skal derfor naturlig nok starte med en forelesning av professor Nils Magne Knutsen om *Benoni og Rosa*, hvoretter vi skal se på (minst) en av episodene og hilse på noen av skuespillerne. Etterpå blir det mottakelse med tradisjonell høyrøstet diskusjon blant Selskapets medlemmer.

Harr og Hamsun

Med sitt arrangement på Kjerringøy vil Hamsun-Selskapet også hedre Karl Erik Harr for hans livslange arbeid med Hamsun, både som illustratør, som forfatter, som foredragsholder, som avisdebattant og som utrettelig ildsjel, år ut og år inn.

Programmet lørdag 1. august starter derfor med to foredrag som skal belyse Harrs posisjon i norsk kunstliv, og dokumentere Harrs Hamsun-illustrasjoner gjennom mer enn 50 år. Etter lunsj vil seminardeltakerne få anledning til å besøke Harrs kunstnerbase i Vikan, en liten spasertur fra handelsstedet. Her har Harr gjennom

snart 30 år bygget opp en hel liten eventyrverden av bygninger og båter og bilder. Stedet er ikke åpent for publikum, men seminardeltakerne vil få en sjelden anledning til å komme innenfor gjerdet og de blir invitert til å være med på å innvie Harrs nye galleri. Harr vil orientere om sitt arbeid med Hamsun, og til slutt vil det også bli en mottakelse med lett servering.

Søndag ettermiddag vil seminardeltakerne på nytt bli invitert til Harrs atelier, denne gang til et litterært og musikalsk program med Karl Erik Harr, hans kone Aud Nyegaard Harr og cellisten Åge Kvalbein. Dette arrangementet danner avslutningen av arrangementet på Kjerringøy.

Andre høydepunkter

I tillegg til det som her er nevnt, vil programmet også omfatte andre interessante innslag. Fredag kveld blir seminardeltakerne ønsket velkommen med en forestilling av Kjerringøy teaterlag, på lørdag vil det være god anledning til å delta i omvisning på dette fantastiske handelsstedet, det eneste handelsstedet i Nord-Norge som er bevart i så intakt stand. Under lunsjen på lørdag blir det friluftsteater med scener fra *Pan*, og en ekstra godbit kommer lørdag kveld, da det blir anledning til å se Pan-filmen fra 1962, "Kort är sommaren" med Jarl Kulle, Bibi Anderson, Claes Gill og Liv Ullman i hovedrollene.

Foreløpig program er lagt ut på Hamsun-Selskapets hjemmeside. Endelig program vil komme i Hamsun-Nytt i mai.

Pris

På grunn av høye kostnader, og på grunn av at deltakelsen er begrenset til 90 personer, er seminaravgiften denne gang satt til 1450 kroner for medlemmer, 1650 kroner for ikke-medlemmer. (Pluss kr 50 i gebyr til Billettservice.) Dersom det er ledige plasser, kan man på stedet kjøpe dagpass for lørdag for kr. 900, -. Billetter til enkeltforedrag kr. 200, - .

Inkludert i prisen er lunsj lørdag og søndag, samt servering under mottakelsen i Harrs atelier på lørdag.

Påmelding:

Påmelding til hele seminaret vil bli organisert gjennom Billettservice (fra 19.mars). De som har spørsmål utenom dette, kan henvende seg til Selskapets styreleder, Hege Faust, pr telefon eller pr e-post.

Tore Rem: *Reisen til Hitler*

Tore Rems bok om Hamsuns reise til Hitler i 1943 har fått mye ros i våre største aviser og er blitt behandlet med stor ærbødighet av NRK (Dagsnytt 18). Til orientering for de av Hamsun-Selskapets medlemmer som har blitt provosert av boka, er det grunn til å peke på at det også er kommet fram kritiske synspunkter.

Blant anmelderne er det først og fremst Arne Dvergsdal i Dagbladet og Baard Herman Borge i Dag og Tid som har vært skeptiske: Dvergsdal hevder at boka har lite nytt å fare med, noe som støttes av Borge. Under den ironiske tittelen "Hamsun-nytt på nytt" (Dag og Tid 21/11-14), skriver Borge at det virker som om Rem tror Hamsun-debatten har stått stille siden Thorkild Hansens bok i 1978. Når Rem påstår at han har brukt mye ukjent kildemateriale, er det en overdrivelse: "Mest alle kjeldene er kjende frå før og har vore nytta av tidlegare Hamsun-biografar". Det Rem gjør med sin bok, preget av en "ordrik og pretensiøs stil", er etter Borges mening å slå inn åpne dører.

Tunge innvendinger mot Rems bok er også kommet fra en faggruppe ved Hamsunsenteret (Klassekampen 16/12). Forfatterne roser visse sider ved Rems bok, men hevder også at Rem behandler sine kilder ulikt, alt etter om de passer inn i hans oppfatning eller ikke. Rems skrivemåte kan dessuten lede leseren til konklusjoner det ikke er dekning for. Artikkelen har mange nedslag i Rems bok og viser bl a til hvordan de kildene som bryter med Rems oppfatning, "påstår" eller "hevder", mens de han tror på, er mer pålitelige, de "bekrefter" eller "rapporterer".

I en artikkel i Klassekampen 3/1 2015 avviste Rem all kritikk og insinuerte at Hamsunsenteret ikke driver faglig diskusjon, men apologi.

Denne siste anklagen avviste Hamsun-senteret i et nytt innlegg 10/1. Beskyldninger om apologi, dvs kritikkløs aksept av nazismens uhyrligheter, er en velbrukt hersketeknikk i norsk Hamsun-debatt. Hamsunsenterets hovedpoeng er at en faglig diskusjon må handle om argumenter, ikke om "å plassere hverandre i båser".

(Hamsun og Hitler forts.)

Forvrengning

I et innlegg i Klassekampen 16/1 støttet Nils Magne Knutsen Hamsunsenterets kritikk av Rems kildebruk. Rem hevder f. eks. at Hamsuns rasisme viser seg gjennom skildringa av Mariane Holmengrå (*Segelfoss by*), som er halvt indianer og derved bærer av "lavere egenskaper".

Som alle Hamsun-lesere vet: Dette er en fullstendig forfalskning av teksten: Mariane skildres som en gjennomført sympatisk person, morsom, omtenkksom og sjarmerende. Med henne som kvinnelig hovedperson får faktisk romanen en *anti-rasistisk* tematikk, noe som også understrekes av at Hamsun i en scene gjør narr av den norske byggerasismen. Rems forvrengning av Mariane passer etter Knutsens mening godt inn i Rems øvrige historie om Hamsun, og det er et eksempel som bekrefter Hamsunsenterets karakteristikk av Rems kildebruk.

B. POST

Medlemskap i Hamsun-Selskapet?

Kjenner du noen som bør verves?
Gi et medlemskap i gave?

Dersom du vil tipse noen om medlemskap,
evt gi et medlemskap i gave, send en mail
eller et kort/ brev til Selskapet.

Mail: poiden@hamsun-selskapet.no

Adr.: Hamsun-Selskapet, Skogheim,
Postboks 31, 8298 Hamarøy

Har du flyttet siden sist?

Send melding om adresseforandring
også til Selskapet! Bruk mailadresse
eller send kort/ brev. Vi får altfor mange
bokpakker og Hamsun-Nytt i retur hvert år!